

UCHWAŁA NR 2625/20
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Z DNIA 9 WRZEŚNIA 2020 r.

W SPRAWIE:

wydania decyzji w przedmiocie zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, którą Beneficjent: (...) otrzymał na podstawie umowy o dofinansowanie projektu pod nazwą (...) nr (...) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 oraz odroczenia terminu zwrotu ww. dofinansowania.

NA PODSTAWIE:

art. 60 p. 6 w zw. z art. 67 ust. 1, art. 207 ust. 1 pkt 2 i ust. 9 pkt 1 w zw. z art. 61 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), art. 53 § 1 oraz art. 67a § 1 p. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325), art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 512), art. 104 i art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn.zm.), art. 9 ust. 1 pkt 2 i art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 818),

uchwała się, co następuje:

Wydaje się decyzję administracyjną w przedmiocie zwrotu dofinansowania w kwocie: 6 905,93 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych którą Beneficjent: (...) otrzymał na podstawie umowy o dofinansowanie projektu pod nazwą (...) nr (...) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 oraz odroczenia terminu zwrotu ww. dofinansowania do dnia 21 września 2020 r. na zasadach wskazanych w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

MARSZAŁEK

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

ANDRZEJ BĘTKOWSKI

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

**Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr 2625/20
z dnia 9 września 2020 r.**

DECYZJA

Nr EFS-III.433.22.2020.1

**Zarząd Województwa Świętokrzyskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej
w składzie:**

Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

Renata Janik – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego

Marek Bogusławski – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego

Marek Jońca – Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

działając na podstawie art. 60 p. 6 w zw. z art. 67 ust. 1, art. 207 ust. 1 pkt 2 i ust. 9 pkt 1 w zw. z art. 61 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), art. 53 § 1 oraz art. 67a § 1 p. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325), art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 512), art. 104 i art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn.zm.), art. 9 ust. 1 pkt 2 i art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 818),

z urzędu postanowił określić, że:

po rozpatrzeniu wniosku Beneficjenta: (...) dotyczącego zastosowania ulgi w postaci nienaliczania odsetek z tytułu należności w łącznej kwocie 6 905,93 zł (*słownie: sześć tysięcy dziewięćset pięć złotych 93/100 grosze*), środki Unii Europejskiej, w części która:

– pozostała do zwrotu na podstawie § 12 ust. 8 Umowy o dofinansowanie, w związku z niewykorzystaną częścią przekazanego dofinansowania – kwota 381,32 zł (*słownie: trzysta osiemdziesiąt jeden złotych 32/100 gr*) oraz

– została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem procedur wskazanych w art. 184 ustawy o finansach publicznych – kwota: 6 524,61 zł (*słownie: sześć tysięcy pięćset dwadzieścia cztery złote 61/100 groszy*), którą Beneficjent otrzymał na podstawie umowy o dofinansowanie projektu pod nazwą (...) nr (...) z dnia (...).

oraz odroczenia terminu zwrotu ww. należności do dnia (...),

postanawia, że podejmuje decyzję odmowną w części:

– dotyczącej zastosowania ulgi w postaci nienaliczania odsetek z tytułu należności w łącznej kwocie 6 905,93 zł,

przychyla się do wniosku w części:

– dotyczącej zwrotu ww. należności do dnia 21 września 2020 r.

Wskazaną kwotę należy zwrócić na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego nr 95 1020 2629 0000 9502 0342 7440 prowadzony w banku PKO Bank Polski.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

W dniu 30 maja 2017 roku Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego (dalej: DW EFS WŚ) ogłosił konkurs numer (...) (dalej: Konkurs) w ramach osi 9: *Włączenie społeczne i walka z ubóstwem*.

W myśl postanowień regulaminu Konkursu projekty realizowane w ramach Działania 9.1 miały być skierowane do co najmniej jednej z następujących grup docelowych:

- a) osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osoby z niepełnosprawnościami;
- b) osoby bezrobotne, dla których ustanowiono trzeci profil pomocy (oddaleni od rynku pracy), zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- c) otoczenie osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w zakresie niezbędnym do wsparcia osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w ramach programu.

W regulaminie konkursu zawarto warunek, że realizowane projekty mają przyczyniać się do osiągnięcia celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego tj. aktywnej integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez wzmocnienie ich szans na zatrudnienie.

W ramach naboru wsparciem mogły zostać objęte operacje polegające m.in. na: kompleksowej i zindywidualizowanej aktywizacji społeczno-zawodowej wykorzystującej w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej wykorzystującej w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej, obejmującej następujące działania:

- a) narzędzia oraz formy aktywnej integracji i pracy socjalnej;

b) kursy, szkolenia i inne zajęcia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych;

c) aktywizację zawodową poprzez staże, subsydiowane zatrudnienie, zatrudnienie wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami oraz działania wspierające, w tym poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, trener pracy;

e) terapię oraz poradnictwo indywidualne i grupowe (w tym psychologiczne i psychospołeczne) wspierające umiejętności społeczne i zawodowe umożliwiające powrót do życia społecznego, w tym aktywizację zawodową i powrót na rynek pracy;

f) wsparcie środowiskowe na rzecz integracji zawodowej i społecznej (m.in. działania związane z animacją lokalną, streetworkingiem, coachingiem, trenowaniem pracy) z uwzględnieniem wolontariatu.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu konkursu (rozdział IV podrozdział 4.1 Regulaminu) założenia merytoryczne projektu miały być mierzone poprzez osiągnięcie wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego adekwatne do zakresu i celu projektu.

Regulamin konkursu zakładał, że w ramach jednego z kryteriów dostępu, w odniesieniu do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym minimalny poziom efektywności społecznej należy osiągnąć na poziomie 34%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej należy uzyskać na poziomie 30%. Spełnienie kryterium efektywności społecznej oraz zatrudnieniowej oznaczało odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie dokonali postępu w procesie aktywizacji społecznej oraz zatrudnieniowej, tj. podjęli dalszą aktywizację, bądź podjęli zatrudnienie lub samozatrudnienie. Efektywność społeczna i efektywność zatrudnieniowa są mierzone rozłącznie w odniesieniu do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności i osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi. We wniosku o dofinansowanie kryterium powinno zostać odzwierciedlone przez wskaźnik efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej na poziomie nie niższym niż wskazana w kryterium wartość docelowa oraz należy wskazać ją jako wartość procentową.

(...), reprezentowana przez (...) złożyła wniosek o dofinansowanie (...) (dalej: Wniosek). W wyniku przeprowadzonego konkursu nr (...). Wniosek został oceniony pozytywnie uzyskując (...) punktów.

W dniu (...) Zarząd Województwa Świętokrzyskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (dalej: IZ lub Organ) zawarł z Beneficjentem umowę o dofinansowanie projektu nr (...) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (dalej: Umowa).

Projekt realizowany był w okresie od (...) do (...).

Wnioskodawca założył, że głównym celem realizowanego projektu będzie aktywizacja społeczno-zawodowa zwiększająca szansę na zatrudnienie 40 osób (6 kobiet–K i 34 mężczyzn–M) zagrożonych bezdomnością lub bezdomnych przebywających na terenie (...) w okresie od (...) do (...). Działania aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym, zdrowotnym i zawodowym mają przyczynić się do wzmocnienia aktywności środowiskowej i zawodowej osób bezdomnych a w efekcie mają wzmocnić ich umiejętności i kompetencje do osiągnięcia samodzielności życiowej w sferach życia społecznego, zawodowego, socjalno-bytowego, mieszkalnego oraz eliminowanie barier w procesie dostępu do praw obywatelskich i uczestnictwa w rynku pracy po zakończeniu udziału w projekcie.

Projekt realizowany jest przez 3 samorządowe jednostki organizacyjne gminy Kielce prowadzące specjalistyczne usługi aktywizujące na rzecz uczestników projektu: (...) - aktywizacja społeczna i środowiskowa, praca socjalna, streetworking/coaching, (...) - aktywizacja edukacyjna i zawodowa (...) - profilaktyka środowiskowa niedostosowania społecznego, specjalistyczna terapia i edukacja uzależnień, pomoc psychologiczna (counseling).

Projekt w swoim założeniu ma przyczynić się do osiągnięcia celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego 9i: aktywne włączenie w tym z myślą o promowaniu aktywnych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększenia szans na zatrudnienie oraz celu strategicznego VI: Przeciwdziałanie bezdomności osób i rodzin Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kielce na lata 2014-2020.

Formy wsparcia dla kobiet i mężczyzn bazują na instrumentach aktywnej integracji o charakterze:

- społecznym – podnoszenie kompetencji społecznych, integracja środowiskowa, specjalistyczne poradnictwo indywidualne i grupowe, trening mieszkaniowy w mieszkaniu chronionym – (mężczyźni), treningowym (kobiety);
- zawodowym – staże, zatrudnienie na otwartym rynku;
- edukacyjnym – podnoszenie umiejętności i kompetencji zawodowych;
- zdrowotnym – badań profilaktycznych lub specjalistycznych w związku z możliwością podjęcia zatrudnienia, specjalistyczna psychoterapia.

W procesie aktywizacji zawodowej osoby bezdomne napotyka bariery:

- mentalne – lęk przed niespełnieniem oczekiwań pracodawcy, brak doświadczenia,
- wewnętrzne – labilność emocjonalna, spadek motywacji i wytrwałości,
- zewnętrzne – negatywny stereotyp osób bezdomnych wśród lokalnych pracodawców.

Z opinii Streetworkerów, pracowników działu bezdomności MOPR, doradców zawodowych MUP, terapeutów ŚCPiE oczekiwania osób bezdomnych to głównie pomoc: w odbudowywaniu więzi i kontaktów rodzinnych (mediacje), w uzyskaniu odpowiednich świadczeń, w sprawach urzędowych, w uporządkowaniu spraw związanych z zadłużeniem (mieszkaniowym lub/i alimentacyjnym), w uzyskaniu potwierdzenia prawa do ubezpieczenia społecznego, w przeprowadzeniu diagnostyki i leczenia, dowiezienie na miejsce badania osób z niepełnosprawnością ruchową, pomoc w podjęciu o kontynuowaniu terapii leczenia uzależnień, pomoc w zakresie zdobycia wiedzy na temat sposobów poszukiwania pracy, pomoc w zarejestrowaniu się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy.

Rekrutacja 40 uczestników projektu (6 K, 34 M) została zrealizowana w 3 edycjach:

- 1 edycja rozpoczęła się w II 2018 r. – 14 uczestników projektu (dalej: UP) (2 K, 12 M)
- 2 edycja rozpoczęła się w IX 2018 r. – 14 UP (2 K, 12 M)

- 3 edycja rozpoczęła się w IV 2019 r. – 12 UP (2 K, 10 M)

Uczestnicy byli rekrutowani przez streetworkerów w środowisku osób bezdomnych, zamieszkujących w schroniskach, noclegowniach, ogrzewalniach oraz klientów pomocy społecznej zagrożonych bezdomnością z tytułu eksmisji czy zadłużenia objętych pomocą działu bezdomności MOPR i pracą socjalną w rejonach opiekuńczych oraz korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencyjno-Terapeutycznego dla Osób Bezdomnych (OIT). Wszystkie działania obejmujące rekrutację bazowały na założeniach języka równościowego, równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji zgodnie ze standardem minimum.

Na moment składania wniosku trudno było określić liczbę osób bezdomnych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Na podstawie zarządzenia Dyrektora MOPR została powołana komisja rekrutacyjna i został wprowadzony regulamin rekrutacji. W jej skład weszły osoby pracujące w jednostkach organizacyjnych gminy realizujące projekt.

Rekrutacja miała odbywać się na podstawie kryteriów:

1. kryteria obligatoryjne – ukończony 18 rok życia, bezdomność/zagrożenie bezdomnością; zamieszkiwanie na terenie miasta Kielce (na podstawie przepisów Kodeksu Cywilnego) – weryfikacja na podstawie dokumentu tożsamości lub oświadczenia,

2. kryteria premiujące – m. in. osoby bezdomne/zagrożone bezdomnością nie posiadające problemu uzależnień, osoby bezdomne/zagrożone bezdomnością u których wystąpił problem uzależnień – zakończona terapia, w trakcie terapii, czas pozostawania w bezdomności, czas pozostawania bez pracy czy status osoby niepełnosprawnej.

W przypadku jednakowej liczby punktów pierwszeństwo do uczestnictwa w projekcie miały mieć osoby posiadające najniższe wykształcenie i brak kwalifikacji zawodowych lub potwierdzonych umiejętności zawodowych. Bezwzględne pierwszeństwo w uczestnictwie w projekcie przysługiwało osobom bezdomnym czy zagrożonym bezdomnością wychowującym nieletnich.

Rekrutacja opierała się na złożonych przez osoby zainteresowane formularzach rekrutacyjnych. W przypadku liczby chętnych przekraczającej ilość miejsc w projekcie miała zostać utworzona lista rezerwowa.

W ramach aktywizacji zawodowej Strona zaplanowała realizację następujących zadań:

- Zadanie 1. – Streetworking/ Coaching;
- Zadanie 2. – Aktywizacja społeczno-edukacyjna;
- Zadanie 3. – Aktywizacja zawodowa;

Stopień osiągnięcia celu projektu miał być mierzony za pomocą następujących wskaźników:

Wskaźniki kluczowe produktu :

- 1) „Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie” – 14 osób;
- 2) „Liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie” – 40 osób;

Wskaźniki kluczowe rezultatu bezpośredniego (odnoszą się do bezpośrednich efektów projektu, a ich realizacja jest wynikiem projektu):

- 1) „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu” – 28 osób;
- 2) „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)” – 9 osób;
- 3) „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które podniosły kompetencje zawodowe” – 18 osób;

Odnosząc się do kryterium dostępu: z 40 UP po zakończeniu wsparcia efektywność społeczną na poziomie jaki stanowił Regulamin konkursu tj. 34% miało osiągnąć 14 osób, natomiast efektywność zatrudnieniową (na poziomie 30%) miało osiągnąć 9 osób uczestniczących w projekcie.

W dniu 30 marca 2020 roku (30 dni kalendarzowych po zakończeniu projektu, co jest zgodne z § 12 ust. 2 Umowy o dofinansowanie) Wnioskodawca złożył do DW EFS wniosek końcowy nr (...) za okres od dnia (...) roku do dnia (...).

Ze złożonego wniosku wynikało, że Beneficjent nie osiągnął docelowej wartości wskaźnika produktu: „Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie” – wartość docelowa – 14 osób, wartość osiągnięta – 13 osób,

oraz wskaźnika rezultatu: „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu” – wartość docelowa – 28 osób, wartość osiągnięta – 12 osób,

Wyżej wymieniony wniosek o płatność z uwagi na liczne uchybienia (niespójność danych zawartych we wskaźniku rezultatu „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)” z zakładką *Monitorowanie wskaźników*, brak odniesienia do kryteriów dostępu/premiujących oraz archiwizacji dokumentacji po zakończeniu realizacji projektu, brak przesłanej tabeli efektywności społecznej oraz konieczność weryfikacji poprawności danych wskazanych w tabeli efektywności zatrudnieniowej) został zweryfikowany negatywnie, a Opiekun projektu wyznaczył termin 7 dni roboczych na złożenie kolejnej, poprawionej wersji wniosku.. Odnosząc się do kwestii nieosiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu IZ zaznaczyła, że: „*należy bardziej szczegółowo odnieść się do kwestii nieosiągnięcia wskaźnika produktu i rezultatu oraz działań naprawczych jakie były podejmowane w danym zakresie dążących do osiągnięcia zakładanych wskaźników.*”

Kolejna, poprawiona wersja końcowego wniosku o wpłynęła do IZ (...) (uchybiecie 7-dniowemu terminowi spowodowane było uprzednim wnioskiem Strony o wydłużenie terminu złożenia wniosku z powodu trwającego stanu epidemii i w konsekwencji utrudnionym kontaktem z parterami projektu). Wniosek ponownie został zweryfikowany negatywnie z powodu błędów w części *Postęp finansowy/Zestawienie dokumentów*. Ostateczna wersja końcowego wniosku wpłynęła (...), została oceniona pozytywnie pod kątem merytorycznym i przekazana do weryfikacji rachunkowej.

W dniu (...) do IZ wpłynęło od Beneficjenta pismo, w którym wnioskował o zastosowanie ulgi w postaci odstąpienia od naliczania odsetek od kwoty (...) która stanowiła niewykorzystaną kwotę dofinansowania na koniec projektu, a którą Beneficjent zobowiązany był zwrócić na konto IZ zgodnie z § 12 ust. 8: *„Beneficjent zobowiązany jest do rozliczenia 100% otrzymanego dofinansowania w końcowym wniosku o płatność, składanym w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia realizacji projektu. Jeżeli z końcowego rozliczenia projektu wynika, iż w projekcie wystąpiły oszczędności, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu środków niewykorzystanych w projekcie do 30 dni kalendarzowych od zakończenia realizacji projektu w przeciwnym wypadku zastosowanie mają zapisy § 15 niniejszej umowy.”* Wniosek był motywowany faktem, że w związku z wprowadzeniem dnia 14 marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, a od 20 marca 2020 r. stanu epidemii: *„zaszła konieczność zmian pracy jednostek organizacyjnych gminy i władz miasta, co spowodowało opóźnienie w przekazaniu niewykorzystanej dotacji wraz z odsetkami.”*. Beneficjent po skorygowaniu końcowego wniosku o płatność niezwłocznie przedłożył uchwałę Rady Miasta Kielce w sprawie zmian w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach i Urzędu Miasta Kielce celem zwrotu niewykorzystanej dotacji w ramach kosztów pośrednich wraz z odsetkami od nieterminowego zwrotu środków po zakończeniu realizacji projektu, jednak zmianie uległ zarówno porządek obrad (...) jak i harmonogram sesji. Stan epidemii miał znaczny wpływ na normalny tok pracy (...), w konsekwencji wniosek został przesunięty pod obrady najpierw na sesję wyznaczoną na dzień (...) a następnie w związku z zakażeniem pracowników Urzędu Miasta oraz poddaniem kwarantannie władz miasta na kolejną sesję zaplanowaną na (...). Z uwagi na to, że sesja ta miała być sesją absolutoryjną zachodziła obawa, że wniosek nie zostanie przyjęty. Najbliższą sesją na której ww. wniosek mógł być procedowany była sesja wyznaczona na dzień (...).

Na podstawie tego pisma zostało wszczęte postępowanie administracyjne z urzędu, mające zakończyć się wydaniem decyzji w sprawie wniosku o odstąpienie od naliczania odsetek od kwoty stanowiącej niewykorzystaną kwotę dofinansowania na koniec projektu.

W dniu (...) Strona przesłała do IZ trzecią wersję końcowego wniosku o płatność nr: (...). W trakcie weryfikacji rachunkowej, okazało się, że kwota stanowiąca niewykorzystaną kwotę dofinansowania na koniec projektu jest inna niż wyliczył Beneficjent, który nie wziął

pod uwagę, że zwracając niewykorzystane środki, zgodnie z § 12 ust. 8 Umowy o dofinansowanie, po upływie 30 dni kalendarzowych od zakończenia realizacji projektu Organ zobowiązany jest stosować przepisy zastosowanie art. 55 § 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. 2020 poz. 1325) (dalej: Ordynacja): „*Jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.*”

W przedmiotowej sprawie do czasu rozliczenia końcowego wniosku o płatność Beneficjent zwrócił niewykorzystane na koniec projektu środki w dwóch transzach:

- I transza na kwotę (...) (**słownie: ...**), w dniu: (...).

- II transza na kwotę (...) (**słownie: ...**), w dniu: (...). – czyli 29 dni po terminie wynikającym z § 12 ust. 8 Umowy o dofinansowanie. W świetle powyższych przepisów zwrot od Beneficjenta należało podzielić zgodnie z zasadami Ordynacji podatkowej w następujący sposób:

– na należność główną – środki EFS w wysokości: (...) oraz

– na odsetki kwotę: (...)

Po rozliczeniu ww. wpłaty, do zwrotu pozostała kwota z tytułu należności głównej w wysokości: (...) – brakująca kwota wynikająca z końcowego rozliczenia projektu.

Jednocześnie (...) Beneficjent zwrócił III transzę niewykorzystanych na koniec projektu środków w kwocie (...) (**słownie: ...**), czyli 115 dni po terminie wynikającym z § 12 ust. 8 Umowy o dofinansowanie, tu również zastosowanie ma art. 55 § 2 Ordynacji, co skutkuje podziałem ww. wpłaty w następujący sposób:

- na należność główną - środki EFS w wysokości: (...) oraz

- na odsetki kwotę: (...).

Po dokonaniu rozliczenia do zwrotu pozostała kwota (...) należności głównej wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych – brakująca kwota niewykorzystanych środków na koniec projektu.

W dniu (...) odbyło się w siedzibie IZ spotkanie w sprawie rozpatrzenia zastosowania reguły proporcjonalności z powodu nieosiągnięcia wskaźnika produktu: „*Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie*” – wartość docelowa – 14 osób, wartość osiągnięta – 13 osób oraz wskaźnika rezultatu: „*Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu*” – wartość docelowa – 28 osób, wartość osiągnięta – 12 osób, na zakończenie realizacji projektu w ramach umowy nr RPSW.09.01.00-26-0065/17-01 oraz wyjaśnień złożonych przez Beneficjenta (zamieszczonych w końcowym wniosku o płatność, w zakładce *Postęp rzeczowy/ Problemy napotkane w trakcie realizacji projektu*). Jak napisał Beneficjent: „*Niska motywacja do zmiany życiowej, wielość i złożoność problemów uczestników projektu stanowiły ryzyko nieosiągnięcia zaplanowanych wskaźników w okresie sprawozdawczym, jak i w trakcie realizacji projektu, mimo stosowania dodatkowego wsparcia, tj. m.in. współpracy z kuratorami, terapeutą MOPR, psychologiem, komornikami, pracownikami socjalnymi. W styczniu 2020 r. 2 UP nie zakończyło rozpoczętych staży. Streetworkerzy starali się docierać do jak największej liczby osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością oferując im udział w projekcie.*”

Formularze rekrutacyjne złożyło 65 osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Udział w projekcie rozpoczęło 46 UP, składając deklaracje uczestnictwa i przystępując do pierwszej formy wsparcia (wskaźnik produktu: liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie wynoszący 40 UP został osiągnięty).

Problemem była duża rotacja UP. Z udziału w projekcie zrezygnowało - na różnym etapie jego realizacji 21 UP. W pięciu przypadkach przyczyną było podjęcie zatrudnienia. Pozostałe osoby podawały różne przyczyny, głównie względy osobiste oraz problemy wynikające z długotrwałego uzależnienia. Zakładany wskaźnik produktu dotyczący liczby osób niepełnosprawnych nie został osiągnięty o 1 osobę. Wskaźnik rezultatu: liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu został osiągnięty na poziomie 42,86%. Wynikało to między innymi z faktu,

że formularze rekrutacyjne składały osoby bezdomne zarejestrowane już w urzędzie pracy, choćby ze względu na możliwość uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego.

Beneficjent prowadził stały monitoring postępu rzeczowo-finansowego w projekcie. Środki finansowe nie wydatkowane w danym roku budżetowym wydatkowane w latach kolejnych. Dokonywano niezbędnych zmian w budżecie projektu.”

Po rozpatrzeniu powyższych wyjaśnień Organ uznał część wydatków, zgodnie z regułą proporcjonalności za niekwalifikowalne. Podstawą jej zastosowania były błędy leżące po stronie Beneficjenta związane z niewłaściwym zarządzaniem projektem, w związku z niezachowaniem należytej staranności przy rekrutacji uczestników, co wpłynęło na nieosiągnięcie wskaźników. Jednocześnie IZ, po uwzględnieniu takich czynników jak trudna do aktywizacji grupa uczestników, podjęła decyzję o obniżeniu wysokości środków podlegających regule do 5% kosztów pośrednich.

Organ wyliczył wysokość szkody przy zastosowaniu reguły proporcjonalności w następujący sposób:

Kwota dofinansowania w ramach kosztów pośrednich rozliczonych w projekcie wyniosła 130 492,11 zł

$$130\ 492,11 \times 5\% = 6524,61 \text{ zł}$$

Kwota wydatków uznanych za niekwalifikowalne z tytułu reguły proporcjonalności wynosi: (...)

Jak zaznaczono wyżej Beneficjent dokonał niepełnego zwrotu niewykorzystanego dofinansowania w dwóch transzach zwróconych po terminie tj. (...) zł (zwrócona...) oraz (...) (zwrócona: ...), co po zastosowaniu przepisów Ordynacji dało do zwrotu kwotę: (...) wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych z tytułu niewykorzystanych środków w projekcie.

W dniu (...) Zarząd Województwa Świętokrzyskiego podjął uchwałę dotyczącą zaliczenia wpłat dokonanych w dniu (...) – kwota (...) oraz w dniu (...) – kwota (...), na poczet zobowiązania Beneficjenta(...) z tytułu przypadającej do zwrotu niewykorzystanej części

dofinansowania przyznanego w ramach umowy nr (...). W postanowieniu zawarto informację, że po zastosowaniu reguły proporcjonalności do zwrotu pozostaje kwota należności głównej: (...), na którą składają się:

– kwota (...) wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych – brakująca kwota niewykorzystanych środków dotycząca końcowego rozliczenia projektu oraz

– kwota (...) wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych – z uwagi na niezrealizowanie przez Beneficjenta założeń merytorycznych projektu tj. wskaźników produktu i rezultatu zastosowana została reguła proporcjonalności.

W dniu (...) Beneficjent przysłał do IZ pismo, w którym poprosił o wydłużenie terminu dokonania zwrotu dotacji do dnia (...) oraz ponowił prośbę o nienaliczanie odsetek z tytułu nieterminowego zwrotu dotacji argumentując to przyczynami niezależnymi od Beneficjenta.

Stan prawny

Przedstawiony powyższej stan faktyczny wskazuje na to, że celem postępowania jest odpowiedź na wniosek Beneficjenta w sprawie:

- 1. odstąpienia od naliczania odsetek od kwoty stanowiącej niewykorzystaną i niezwróconą w ciągu 30 dni od zakończenia realizacji projektu dotację zgodnie z § 12 ust. 8 Umowy o dofinansowanie, oraz**
- 2. wydłużenia terminu zwrotu dotacji do dnia (...) roku.**

1. Na wstępie należy zaznaczyć, że środki przyznane Beneficjentowi jako dofinansowanie na realizację projektu na podstawie art. 60 p. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 t. j.) (dalej UFP) który stanowi, że: *„Środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym są w szczególności następujące dochody budżetu państwa, dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego albo przychody państwowych funduszy celowych:*

6) należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz inne należności związane z realizacją projektów

finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetki od tych środków i od tych należności.”
w związku z art. 67 ust. 1 UFP:

„Do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60) i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).”

przy obliczaniu należnych odsetek podlegają reżimowi art. 53 § 1 Ordynacji, który stanowi, że: *„§ 1. Od zaległości podatkowych, z zastrzeżeniem art. 52 § 1 pkt 2 i art. 54, naliczane są odsetki za zwłokę.”* oraz

art. 55 § 2 Ordynacji: *„Jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.”*

Beneficjent mając na uwadze zapisy umowy o dofinansowanie na zakończenie realizacji projektu pn. „SAB – Skuteczna Aktywizacja Bezdomnych” zwrócił częściowo niewykorzystane środki na konto IZ w trzech transzach:

- I transza na kwotę (...) (...), w dniu: (...),
- II transza na kwotę (...) (**słownie ...**), w dniu: (...);
- III transza na kwotę (...) (**słownie ...**), w dniu (...);

Poza I transzą dwie kolejne były zwrócone po terminie: *„30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia realizacji projektu.”* (§ 12 ust. Umowy o dofinansowanie). O zaliczeniu wpłat z transzy II oraz III na poczet kwoty środków zwróconych – niewykorzystanych z podziałem na należność główną i odsetki za zwłokę liczone jak dla zaległości podatkowych stanowi uchwała Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr (...) z dnia (...) wraz z załącznikiem nr 1 (Postanowienie nr (...)).

Według zapisów postanowienia po rozliczeniu wpłat oraz zastosowaniu na zakończenie projektu *reguły proporcjonalności* w związku z niezrealizowaniem przez Beneficjenta założeń merytorycznych projektu, tj. wskaźników produktu i rezultatu, do zwrotu pozostała kwota należności głównej (...) na którą składają się:

- kwota (...) wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych – brakująca kwota niewykorzystanych środków dotycząca końcowego rozliczenia projektu oraz

- kwota (...) – z uwagi na niezrealizowanie przez Beneficjenta założeń merytorycznych projektu tj. wskaźników produktu i rezultatu zastosowana została reguła proporcjonalności.

Jak napisano wyżej, podstawą naliczania odsetek za zwłokę jest art. 53 § 1 oraz art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej. Przepisy te jednoznacznie stanowią w dyspozycjach, że „*naliczane są odsetki za zwłokę*” oraz „*wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę*”. Jednak, w przepisach dotyczących stosowania ulg w zapłacie podatku – art. 67a § 1 p. 3, który stanowi, że: „*Organ podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może: 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.*”. Organ ma możliwość zastosować ulgę z uwagi na przesłankę ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego. W ocenie IZ nie występuje żadna z wyżej wymienionych przesłanek. Przeciwnie, działania Beneficjenta oraz ich skutki w postaci niezrealizowania wskaźników produktu i rezultatu doprowadziły do niezrealizowania celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego 9i: aktywne włączenie w tym z myślą o promowaniu aktywnych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększenia szans na zatrudnienie.

Strona w końcowym wniosku o płatność (dalej: WNP) wskazała na oszczędności w projekcie, takie jak na przykład niewypłacone stypendia stażowe, które wynikały z faktu, że nie wszyscy uczestnicy projektu ukończyli staże zawodowe (z 23 osób zakończyło 19 osób). Powodem rezygnacji 4 osób była niska motywacja, stan uzależnienia oraz przewlekłe problemy zdrowotne.

Beneficjent w tym samym WNP przedstawił argumenty na swoją obronę, które miały wyjaśnić powody nieosiągnięcia założonych wskaźników. Zamieścił je we wniosku

o płatność, w części *Problemy napotkane w trakcie realizacji projektu*. Zdaniem Strony głównym problemem była niska motywacja do zmiany sytuacji życiowej, która nie uległa poprawie nawet pomimo zastosowania dodatkowego wsparcia: współpracy z kuratorami, terapeutą, psychologiem MOPR, komornikami, pracownikami socjalnymi. Kolejnym problemem była duża rotacja uczestników projektu. Na różnych etapach jego trwania zrezygnowało 21 osób, głównie z powodu niemożności poradzenia sobie z uzależnieniami. Powodem zaś wysokiego poziomu nieosiągnięcia wskaźnika rezultatu („Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu”) była fakt, że: *„formularze rekrutacyjne składały osoby bezdomne zarejestrowane już w urzędzie pracy, choćby ze względu na możliwość uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego.”*

Strona nie przedstawiła powodu nieosiągnięcia założonego wskaźnika rezultatu.

Mimo deklaracji, że w czasie trwania projektu Beneficjent prowadził stały monitoring postępu rzeczowo-finansowego i zapewnień odnośnie wdrażania działań zapobiegawczych, nie powstrzymał rezygnacji osób z uczestnictwa na różnych etapach prowadzonego projektu. Beneficjent przedstawiał w składanych wnioskach o płatność działania mające na celu zarówno podniesienie motywacji uczestników projektu jak i działania personelu projektu: *„Personel projektu (streetworkerzy, pracownik socjalny, terapeuci oraz pośrednik pracy i specjalista ds. staży) intensywnie pracuje z UP, motywując ich do pracy, rozwiązuje pojawiające się problemy oraz z pracodawcami w miejscach stażu.”* (WNP-10), *„w miejsce rezygnujących UP rekrutowani są nowi, pracownicy projektu stale motywują UP, starają się pozostawać z nimi w stałym kontakcie, streetworkerzy współpracują ze środowiskiem lokalnym, pojawiające się problemy rozwiązywane są na bieżąco przy udziale UP, pracownika socjalnego, streetworkerów, psychologów i personel MUP. Specjaliści ds. staży wyszukują dla UP miejsca stażu odpowiadające im możliwościom. Streetworkerzy w roli coachów pozostają w stałym kontakcie z pracodawcami w miejscach stażu, by motywować do pracy, rozwiązywać bieżące problemy.”* (WNP-09). Niemniej, wysoki stopień nieosiągnięcia wskaźnika produktu, nie pozwala stwierdzić o powodzeniu realizowanego działania projektowego a w dalszej części uzasadnia zastosowanie *reguły proporcjonalności*.

Należy w tym miejscu wspomnieć, że Umowa o dofinansowanie jest umową rezultatu a nie starannego działania, co oznacza, że na podstawie jej postanowień Beneficjent otrzymuje

środki na realizację konkretnego celu i na podstawie zrealizowanych wskaźników jest rozliczany z wykonania umowy. Zgodnie z § 7 ust. 1 Umowy Wnioskodawca: „zobowiązuje się do realizacji projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów w tym wskaźników produktu i rezultatu w trakcie realizacji oraz w okresie trwałość i projektu.” W przedmiotowej sprawie Beneficjent nie osiągnął wskaźników założonych dla projektu, w tym, jak wskazano w Regulaminie konkursu rozdział IV sekcja 4.1 podsekcja 4.1., wskaźników kluczowych rezultatu bezpośredniego, które określają efekty zrealizowanych działań w odniesieniu do osób lub podmiotów, np. w postaci zmiany sytuacji na rynku pracy i odnoszą się do sytuacji bezpośrednio po zakończeniu wsparcia projektowego. Projekty EFS finansowane ze środków publicznych mają doprowadzić do realnych zmian na rynku pracy, dlatego tak istotne jest osiąganie założonych w projekcie wskaźników.

Założone wartości docelowe niezrealizowanych wskaźników określonych w projekcie, Beneficjent oszacował samodzielnie na podstawie znajomości grupy docelowej, z racji profilu swojego działania (Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie). Ryzyko związane z osiągnięciem tych wartości, identyfikowane z racji wielu czynników zewnętrznych mających na nie wpływ, Strona powinna uwzględnić na etapie formułowania założeń projektowych. Motywacja poszczególnych uczestników projektu do uczestnictwa w poszczególnych etapach wsparcia, a tym samym osiągnięcia założonych celów projektu, powinna zostać odpowiednio przeanalizowana przez stronę już na etapie tworzenia koncepcji projektowej. Każdy beneficjent projektu zobowiązany jest do przeprowadzenia na etapie konstruowania założeń projektowych stosownej diagnozy w celu identyfikacji ewentualnych ryzyka i odpowiednio wczesnego im przeciwdziałania czy zapobieżenia. Ma to zapewniać możliwość zrealizowania zakładanego przedsięwzięcia w zakresie określonym przez Beneficjenta. Ponadto we Wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca wskazał, że opracowany projekt oraz zgłaszane w nim rozwiązania wynikają z jego wiedzy i znajomości problemów środowiska grupy docelowej. Należy podkreślić, że Beneficjent (oraz jego partnerzy) posiada doświadczenie w realizacji projektów realizowanych w ramach Funduszy Europejskich (realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz projektów w bieżącej perspektywie 2014/2020), Beneficjent realizował również projekty w ramach Swiss Contribution.

W tym miejscu należy jednoznacznie stwierdzić czy należności od której naliczane są odsetki są nieprawidłowością w rozumieniu art. 2 ust. 36 Rozporządzenia nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: Rozporządzenie nr 1303/2013). „Nieprawidłowość” oznacza *każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem*. W świetle art. 2 pkt 36 Rozporządzenia nr 1303/2013, aby można było mówić o zaistnieniu nieprawidłowości, muszą zatem łącznie zostać spełnione następujące przesłanki:

- 1) naruszenie przepisów prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego;
- 2) działanie lub zaniechanie podmiotu gospodarczego,
- 3) wywarcie lub potencjalna możliwość wywarcia szkodliwego wpływu na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem.

Organ stwierdził, że w rozważnej sprawie doszło do powstania nieprawidłowości, która ma szkodliwy wpływ na budżet Unii, poprzez wydatkowanie środków finansowych niezgodnie z procedurami wskazanymi w art. 184 UFP.

Po pierwsze Beneficjent naruszył przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące stosowania prawa unijnego. Wskazać należy, że dla uznania, iż doszło do niedopełnienia procedur, o których mowa w art. 184 UFP, wystarczające jest naruszenie postanowień zawartych w *Wytycznych* lub w umowie o dofinansowanie: *„ze względu na niezrealizowanie jej postanowień, prowadzi do stanu, w którym środki podlegają zwrotowi w postępowaniu administracyjnym, jako wykorzystane z naruszeniem procedur. W umowie beneficjent*

zobowiązuje się do określonego działania, czyli przyjmuje zobowiązanie do realizacji przewidzianej w umowie procedury (...).” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. I SA/OI 719/17)

Z kolei zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz. U. 2020 r. poz. 818) (dalej: Ustawa wdrożeniowa): *„Niewykonanie wskaźnika w projekcie może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej.”*

„Pojęcie nieprawidłowości indywidualnej zostało zdefiniowane w art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013, do której to definicji odsyła wprost art. 2 pkt 14 ustawy wdrożeniowej. Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego "nieprawidłowość" oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażania EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem. Należy zauważyć, że przepis rozporządzenia wprowadza generalną definicję nieprawidłowości, bez rozróżnienia na nieprawidłowość indywidualną i systemową o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy wdrożeniowej. Stwierdzenie nieprawidłowości nakłada na państwo członkowskie - zgodnie z art. 143 ust. 2 rozporządzenia - obowiązek dokonania korekt finansowych. Korekty finansowe polegają na anulowaniu całości lub części wkładu publicznego w ramach operacji lub programu operacyjnego.” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. I SA/Ke 428/19). W przedstawionej sprawie Strona sama określiła wskaźniki, na podstawie których pozytywnie oceniono jej wniosek i przyznano dofinansowanie ze środków publicznych na realizację zaprezentowanej koncepcji projektowej, w szczególności realizację celów określonych poprzez wskaźniki produktu i rezultatu. Wnioskodawca podpisując Umowę zobowiązał się do realizacji projektu zgodnie z Wnioskiem o dofinansowanie. Strona działała niezgodnie z założeniami określonymi we Wniosku, postanowieniami Umowy (§ 6 ust. 1 , § 7 ust. 1, § 19 ust. 1 pkt 1) łączącej go z IZ, tj. nie zrealizowała następujących wskaźników produktu i rezultatu:

- produktu: „Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie” – wartość docelowa – 14 osób, wartość osiągnięta – 13 osób i

- rezultatu: „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu” – wartość docelowa – 28 osób, wartość osiągnięta – 12 osób.

oraz rozdziałem 6, sekcja 6.16 pkt 1 Wytucznych.

Drugą przesłanką jest działanie lub zaniechanie podmiotu gospodarczego. Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 37 Rozporządzenia 1303/2013: „*podmiotem gospodarczym jest każda osoba fizyczna, prawna lub inny podmiot biorący udział we wdrażaniu pomocy z Funduszy, z wyjątkiem państwa członkowskiego podczas wykonywania uprawnień władzy publicznej.*” Przekładając powyższe rozważanie na grunt przedmiotowej sprawy, jak już zostało dowiedzione, Beneficjent jako podmiot dopuścił się działania naruszającego postanowienia Umowy, Wytucznych oraz Regulaminu konkursu. Wnioskodawca zobowiązał się do realizacji projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie założonych wskaźników produktu i rezultatu.

Trzecią przesłanką jest konieczność wystąpienia lub uprawdopodobnienia wystąpienia szkodliwego wpływu na budżet Unii poprzez obciążenie go nieprawidłowym wykorzystaniem przez Beneficjenta przekazanych środków w związku z niezgodnym z prawem działaniem podmiotu gospodarczego. W rozważanej sprawie zostało przyznane dofinansowanie na realizację konkretnego celu czyli realizację projektu zgodnie z Wnioskiem i wiążącą Stronę Umową z IZ. Beneficjent otrzymał środki na kompleksową i zindywidualizowaną aktywizację społeczno-zawodową osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym przyczyniający się do realizacji celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego: „*aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez wzmocnienie ich szans na zatrudnienie*”. Wyplacone Stronie dofinansowanie stanowiło obciążenie budżetu UE, miało przyczynić się do osiągnięcia celu projektu, który ostatecznie nie został osiągnięty, tym samym wyplacone środki nie spełniły swojej funkcji. Organ zdecydował się o zastosowaniu reguły proporcjonalności w oparciu o niezrealizowane wskaźniki produktu i rezultatu, niemniej: „*biorąc pod uwagę wyjaśnienia Beneficjenta dotyczące przyczyn nieosiągnięcia założeń oraz starania jakie podejmował zmierzające do osiągnięcia ww. wskaźników, jak również trudną do aktywizacji grupę uczestników, jaką niewątpliwie są osoby bezdomne/ dotknięte wykluczeniem społecznym, IZ podjęła decyzję o obniżeniu wysokości środków podlegających regule do 5% kosztów pośrednich.*”

Organ wyliczył wysokość szkody przy zastosowaniu reguły proporcjonalności w następujący sposób:

Kwota dofinansowania w ramach kosztów pośrednich rozliczonych w projekcie – 130 492,11 zł

$$130\,492,11 \times 5\% = 6\,524,61 \text{ zł}$$

Kwota wydatków uznanych za niekwalifikowalne wynosi – 6 524,61 zł

Jak zostało wyżej dowiedzione w przedmiotowej sprawie wystąpiła nieprawidłowość, za której wystąpienie odpowiedzialny jest Beneficjent. Który swój projekt skierował do trudnej i wymagającej grupy docelowej. Jako podmiot z doświadczeniem w zakresie pomocy osobom, wykluczonym i zagrożonym wykluczeniem powinien był przewidzieć przeszkody mogące wystąpić na etapie realizacji projektu skutkujące jego potencjalnym niepowodzeniem. Mimo zatrudnienia do pracy przy projekcie profesjonalistów tj. streetworkerów, psychologów, pracowników socjalnych mających doświadczenie pracy z osobami bezdomnymi/ zagrożonymi bezdomnością i zrekrutowaniu do projektu 46 osób (z zakładanych docelowo 40) nie oddało się zatrzymać osób w projekcie w stopniu wystarczającym do realizacji założonych wskaźników produktu i rezultatu. Oczywiście, odejścia te wiązały się ze specyficzną sytuacją (bezdomność lub zagrożenie nią) oraz związanymi z tym dodatkowymi obciążeniami uczestników projektu (uzależnienia, problemy zdrowotne), stąd *reguła proporcjonalności* została zastosowana w stopniu minimalnym.

Należy też zwrócić uwagę na dwa pojęcia zastosowane w art. 67a § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej, czyli: "*ważny interes podatnika*" oraz "*interes publiczny*", są to klauzule generalne i w związku z tym, Organ dysponuje pewnym marginesem swobody zarówno w odniesieniu do wykładni tych pojęć, jak i oceny sytuacji faktycznej sprawy, to jednak tej swobody nie można utożsamiać z uznaniem administracyjnym. Stanowisko takie wyrażone zostało w Wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 2 września 2015 r. (sygn. I SA/Gl 312/15): „*Weryfikacja istnienia przesłanek udzielenia ulgi, o której mowa w art. 67a § 1 pkt 3 o. p. poddana jest (...) rygorom postępowania podatkowego. Posłużenie się przez ustawodawcę pojęciami niedookreślonymi wymaga od organu wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności*

faktycznych po to, aby na tej podstawie stwierdzić, czy dana sytuacja faktyczna mieści się w zakresie przesłanki "ważny interes podatnika", względnie przesłanki "interes publiczny", czy też nie." Strona we wniosku o odstąpienie od naliczania odsetek nie przedstawiła okoliczności który powyższe przesłanki mogły uzasadnić. Ponadto, z uwagi na brak takich przesłanek oraz wystąpienie nieprawidłowości należy zwrócić uwagę na konieczność stosowania zapisów ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. 2019 poz. 1440 t. j.) (dalej: UNDFP). Art. 5 ust. 1 p. 3 stanowi, że: „1. *Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest: 3) niezgodne z przepisami umorzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych, odroczenie jej spłaty lub rozłożenie spłaty na raty albo dopuszczenie do przedawnienia tej należności.*” Obowiązek kontroli wydatkowania środków publicznych wynika ściśle z dyscypliny finansów publicznych, stanowiącej niepodważalną zasadę gospodarowania tego rodzaju środkami. Organ szczegółowo przeanalizował proces wdrażania projektu, okoliczności dotyczące zwrotu niewykorzystanych środków oraz podstawy zastosowania reguły proporcjonalności i nie ma żadnych wątpliwości, co do zasadności przedmiotowej decyzji i jej zakresu.

2. Drugą kwestią do rozważenia jest wniosek Beneficjenta o wydłużenie terminu zwrotu dotacji do dnia 21 września 2020 r.. Możliwość zgody na ww. prośbę jest zawarta w art. 67a § 1 p. 1: „§ 1. *Organ podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:*

1) odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty.”

Mając na uwadze sytuację w kraju, kiedy od dnia 14 marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (§ 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego – Dz. U. z 2020 r., poz. 433), natomiast od 20 marca 2020 r. obowiązuje stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (§ 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii - Dz. U. z 2020 r. poz. 491), nie było możliwości w terminie wcześniejszym niż data wskazana we wniosku Beneficjenta zwołania posiedzenia (...), na której Strona mogła przedłożyć wniosek do Rady Miasta Kielce dotyczącą zmian w budżecie (...) i (...) celem

dokonania zwrotu kosztów uznanych za niekwalifikowalne w ramach kosztów pośrednich oraz zwrotu kwoty niewykorzystanych w projekcie środków. Strona wskazała, że termin posiedzenia Rady Miasta wyznaczony na 17 września 2020 r. jest najwcześniejszym możliwym terminem, a jego data spowodowana jest trwającym obecnie sezonem urlopowym oraz sytuacją epidemiczną (w tym w związku z zakażeniami występującymi wśród pracowników urzędu i skierowaniem również członków Rady Miasta na kwarantannę).

Ponadto, powyższe zmiany w budżecie dotyczą planów wieloletnich odnoszą się do środków unijnych, a jako takie przekraczają kompetencje Prezydenta Miasta podejmowane w drodze Zarządzenia. Jedyną drogą wprowadzenia zmian jest przyjęcie uchwały przez Radę Miasta (art. 18 ust. 2 p. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Dz. U. z 2020 r. poz. 713 t.j.). Najbliższą sesją na której może być podjęta ww. uchwała jest sesja wyznaczona na dzień 17 września 2020 r. Stąd z uwagi na okoliczności niezależne od Beneficjenta oraz deklarowaną chęć uregulowania należności Organ przychyliła się do prośby Strony i wydłużyła termin spłaty należności do dnia 21 września 2020 r.

MARSZAŁEK

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

ANDRZEJ BĘTKOWSKI

Pouczenie:

Na podstawie art. 207 ust 12a ufp od decyzji niniejszej nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z treści decyzji może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Na podstawie art. 207 ust. 4 pkt 3 ufp beneficjent, który nie zwrócił środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji określającej kwotę przypadającą do zwrotu

zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Na podstawie art. 52 § 3 ustawy z dnia z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 poz. 2325 z późn. zm.), jeżeli stronie przysługuje prawo do zwrócenia się do organu, który wydał decyzję z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona może wnieść skargę na tę decyzję bez skorzystania z tego prawa.